

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 69 รัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ การพัฒนาและนวัตกรรม เพื่อความเข้มแข็งของสังคม และเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2560, หน้า 18) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 9) กล่าวถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24(5) ระบุว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 8-9) กล่าวถึงหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 67 ระบุว่า รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย และมาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการวิจัย โดยอาศัยการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้สอนและผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

รัฐบาลไทยได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ในการพัฒนาประเทศตาม ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คือ การเพิ่ม การผลิตโดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมในทุกสาขา กระทรวงศึกษาธิการหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของ ประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและกำหนดวิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่ คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” และกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) มุ่งเน้นการกำหนดยุทธศาสตร์และ วางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่าง ๆ สามารถยกระดับ คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง โดยการปฏิรูปโครงสร้าง และระบบบริหารจัดการการศึกษาจัดโครงสร้างการศึกษาใหม่ เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก ภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ปรับระบบการพัฒนาครู พัฒนาระบบการประเมินและ การรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน มุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคน ทั้งระบบตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ภาคสังคมทำงานวิจัยไป พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดี ประกอบกับยุทธศาสตร์ที่ 3 การผลิตและพัฒนา กำลังคน มุ่งเน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศและ มีองค์ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนกระทรวง ศึกษาธิการมีแผนในการพัฒนาการวิจัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศ เพื่อสร้างนวัตกรรม องค์ความรู้ที่นำไปใช้เป็นแนวทางตอบสนองต่อโจทย์ปัญหา ความต้องการของประชาชน ท้องถิ่น ประเทศชาติและสามารถนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ จริงในเชิงพาณิชย์ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป., หน้า 21 และ 41)

จากสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับประกาศสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการการศึกษา ของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. 2550 ได้ให้อำนาจหน้าที่ในการบริหารงานด้านวิชาการโดยต้องกระจายไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้รับมอบอำนาจรวมทั้งการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารงานทั่วไป และงานงบประมาณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 40-41) ทั้งนี้ ขอบข่ายงานวิชาการประกอบด้วยงานทั้ง 17 ด้าน ซึ่งงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นงานอีกด้านหนึ่งที่มุ่งเน้นให้บุคลากรทางการศึกษาเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสู่ผู้เรียน (จรูญี แก้วเอี่ยม, 2557, หน้า 13) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 7 ครูต้องปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างทั่วถึง ตลอดจนพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 ครูมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน โดยครูมีการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา มีความรู้ในการวิจัย มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและหรือพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนแสดงถึงการแก้ปัญหาและหรือพัฒนาผู้เรียนได้ และได้รับการยอมรับมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูรวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 68-80) ซึ่งสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา

ในรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษารอบสาม (ปี 2554-2558) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับต่าง ๆ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2561, ออนไลน์) พบว่าจากบทสรุปสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีโรงเรียนบางแห่งไม่สมควรได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีจุดเน้นที่ควรพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ครูขาดการนำบันทึกหลังการสอนมาใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการแก้ปัญหาสภาพการเรียนของผู้เรียน ครูบางคนขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรพัฒนาให้ครูมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและมีการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง ในกลุ่มสาระที่รับผิดชอบ รวมทั้งการนำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม สถานศึกษาควรส่งเสริม กำกับ ติดตาม ผลงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาด้านการพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น โรงเรียนบางแห่งในจังหวัดสกลนครได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา แต่มีข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูควรได้รับการพัฒนาในเรื่องการบันทึกหลังการสอนที่ต้อง เพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียนและผลิตสื่อการเรียน เพื่อความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา ควรมีการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยนำผลการประเมินมาพิจารณาในประเด็นที่มีข้อบกพร่องและนำผลจากการวิจัยในชั้นเรียนมาวิจัยในระดับโรงเรียน สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยหรือองค์ประกอบสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551, หน้า 221-225) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์ การกระจายอำนาจ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้เข้าใจในแนวเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรตามบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการประสานงานที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ดังนั้น ปัจจัยการบริหารมีความสำคัญต่อความสำเร็จตามเป้าหมาย

ของการบริหารของผู้บริหารโดยผู้นำหรือผู้บริหารต้องใช้กระบวนการและวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานและนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

นอกจากครูหรือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนงานวิจัยแล้ว สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนครมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษารอบสามข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาผู้มีหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุนการทำวิจัยของครูหรือสถานศึกษาจึงมีความสนใจทำวิจัย “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร” เพื่อนำผลการวิจัยไปวางแผนการขับเคลื่อนงานวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับจังหวัด และเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสูงขึ้นต่อไป

คำถามของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับใด
3. ปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงานและลักษณะการเปิดสอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงานและลักษณะการเปิดสอน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. ปัจจัยการบริหารกับผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

6. ปัจจัยการบริหารใดบ้างที่สามารถพยากรณ์ผลสำเร็จของการทำวิจัย
ในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร

7. แนวทางการพัฒนาผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีปัจจัยการบริหารใดบ้าง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ
ประสบการณ์ทำงาน และลักษณะการเปิดสอน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร
จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน และลักษณะการเปิดสอน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับผลสำเร็จของการทำ
วิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร
6. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์ผลสำเร็จของการทำวิจัย
ในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร
7. เพื่อหาแนวทางพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำ
วิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก
2. ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีความแตกต่างกัน
4. ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีความแตกต่างกัน
5. ปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน
6. ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน
7. ปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีลักษณะการเปิดสอนต่างกัน มีความแตกต่างกัน
8. ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีลักษณะการเปิดสอนต่างกัน มีความแตกต่างกัน
9. ปัจจัยการบริหารกับผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์กันทางบวก
10. ปัจจัยการบริหารอย่างน้อย 1 ปัจจัย สามารถพยากรณ์ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ได้

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ทำให้ทราบปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน และลักษณะการเปิดสอนของสถานศึกษา
2. ทำให้ทราบผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน และลักษณะการเปิดสอนของสถานศึกษา
3. ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้สนใจสามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษา พัฒนาคูณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพดีขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร โดยสังเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 9, 2544, หน้า 46); วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2544, หน้า 3); สุกิมล ว่องวาณิช (2548, หน้า 22-48 อ้างถึงใน สุพัตรา บุญเมือง, 2557, หน้า 31-32); เบญจวรรณ หอมจันทร์ (2549, หน้า 9-12); ประพันธ์ ชลกาญจน์ (2550, หน้า 12); เปรมชัย สโรบล (2550, หน้า 7-8); ธนิต เตือนแจ่มรัมย์ (2551, หน้า 20-25); ธีรวิมล เอกะกุล (2552, หน้า 30); เสาวลักษณ์ ทิพย์อักษร (2551, หน้า 34-39); อภิญา นนทะภา (2551, หน้า 22); จิรา เหมทานนท์ (2552, หน้า 11-21); ศิริพร เจริญสุข (2553, หน้า 38); ปัญญา แจ่มกั๊ว (2554, หน้า 17-34); ไชยา ภาวะบุตร

(2555, หน้า 68, 94–95); ธีรยุทธ พรหม ไชยพรรค (2555, หน้า 211); วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555, หน้า 74–75); อัษฎลีสันท์ลักษณ์ (2555, หน้า 26); สันคณีย์ อ้วนล้ำ (2556, หน้า 14); กรรณา ภู่มะลิ (2557, หน้า 152–155); จรุณี แก้วเอี่ยม (2557, หน้า 49–50); ศิริพร เทพรักษา (2557, หน้า 81); สุณี บุญพิทักษ์ (2557, หน้า 69); สุพัตรา บุญเมือง (2557, หน้า 30); ประชาญา รัตนพลที (2558, หน้า 58–59); วราภรณ์ เนนาเพชร (2558, หน้า 119–135); สมาน อัครภูมิ (2558, หน้า 71–72); อังคารพิสุทธิ์ สยามประโคน (2559, บทคัดย่อ); สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 17–18) และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2560, หน้า 18) และกำหนดเป็นขอบเขต ด้านเนื้อหา ดังนี้

1.1 ปัจจัยการบริหาร ได้แก่

1.1.1 นโยบายการบริหารที่นำไปสู่การปฏิบัติ

1.1.2 การบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยี

1.1.3 บุคลากรและการพัฒนาบุคลากร

1.1.4 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.2 ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่

1.2.1 ความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.2.2 เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูจากโรงเรียนทั้งหมด 660 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 7,178 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 818 คน และครู จำนวน 6,360 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูจากโรงเรียนทั้งหมด 660 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2561 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 367 คน แต่ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 88 คน และครู จำนวน 282 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

3.1.1 สถานภาพ

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ระหว่าง 10–20 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 20 ปี

3.1.3 ลักษณะการเปิดสอน

3.1.3.1 ประถมศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล

ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.1.3.2 ประถมศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดสอนตั้งแต่

ระดับชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.1.3.3 มัธยมศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 ตัวแปรตาม แบ่งเป็นดังนี้

3.2.1 ปัจจัยการบริหาร

3.2.1.1 นโยบายการบริหารที่นำไปสู่การปฏิบัติ

3.2.1.2 การบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยี

3.2.1.3 บุคลากรและการพัฒนาบุคลากร

3.2.1.4 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

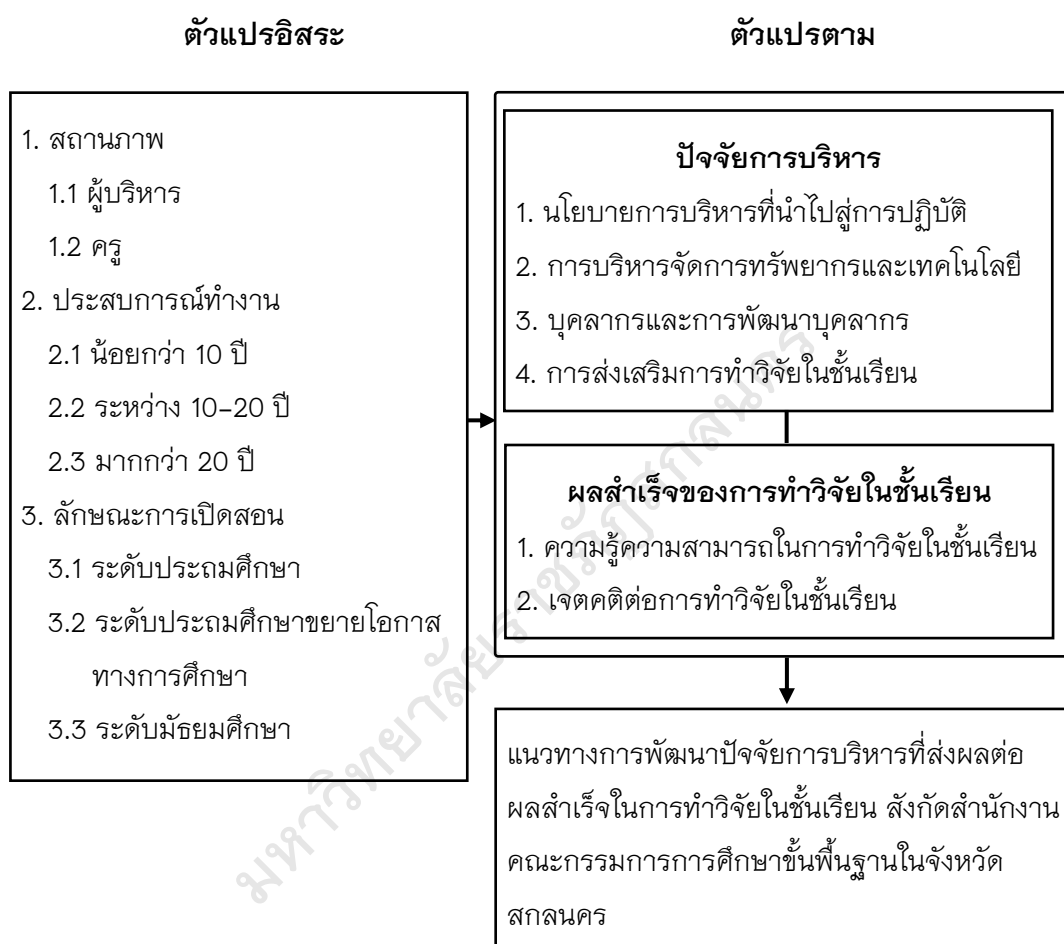
3.2.2 ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.2.2.1 ความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.2.2.2 เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ รวบรวมเอกสารและงานวิจัย และสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

1.1 นโยบายการบริหารที่นำไปสู่การปฏิบัติ คือ แนวทาง แผนงาน ที่ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดขึ้นมาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู มีการกำหนดยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วิธีการในการทำวิจัย ในชั้นเรียนที่ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

1.2 การบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยี คือ แนวทาง กระบวนการ หรือวิธีการบริหารจัดการทรัพยากร เช่น เงินหรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี สารสนเทศ เป็นต้น ที่มีอยู่จำกัดให้คุ้มค่าในการทำวิจัยในชั้นเรียนและส่งผลให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 บุคลากรและการพัฒนาบุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครูที่ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีการให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการได้รับการพัฒนาวิชาชีพด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มี คุณภาพ

1.4 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ การให้การสนับสนุนและ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในแต่ละระดับชั้น มีการอบรม การจัดหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา มีแหล่งค้นคว้าข้อมูล รวมทั้งหน่วยงานทางการ ศึกษาที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้ครูที่เป็น ผู้วิจัยมีความเต็มใจและส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในห้องเรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ โดยครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบการสอนในห้องเรียนเป็นผู้ดำเนินการทุกขั้นตอนและเขียน รายงานการวิจัย

3. ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากครูที่ได้ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือสามารถใช้งานวิจัยในการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนการสอนได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจพึงพอใจที่จะใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนการสอน ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย

3.1 ความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง องค์ความรู้พื้นฐาน ความเข้าใจและทักษะของผู้วิจัยที่สามารถนำไปดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยอาศัยกระบวนการหรือขั้นตอนตามระเบียบวิธีวิจัยในการสำรวจหรือวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียน การสร้างเครื่องมือที่ใช้วัด สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้คอมพิวเตอร์ และการเขียนรายงานการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.2 เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ความรู้ลึก ความคิดเห็น ความเข้าใจ ความเชื่อ ประสบการณ์ ทั้งด้านบวก ด้านลบ หรือความเฉยของผู้ทำวิจัยที่มีต่อกระบวนการ วิธีการหรือขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

4. ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา/ศึกษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย หรือ ตำแหน่งครูปฏิบัติหน้าที่สอนหรือจัดกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร

6. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีอายุราชการนับตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

6.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 1 ถึง 9 ปี

6.2 ระหว่าง 10-20 ปี หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ถึง 20 ปี

6.3 มากกว่า 20 ปี หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

7. ลักษณะการเปิดสอน หมายถึง สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, เขต 2, เขต 3 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งตามลักษณะการเปิดสอน ดังนี้

7.1 ระดับประถมศึกษา หมายถึง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

7.2 ระดับประถมศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7.3 ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

8. แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การนำผลที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่มีอำนาจพยากรณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนมาทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เหมาะสม